

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/92/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420202218
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1420202218.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - I. C. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, XXX XX Q., zastúpená BUZINGER & PARTNERS s.r.o., so sídlom Námestie Martina Benku 15, 811 07 Bratislava, IČO: 47 253 401, a otec - T. T. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, XXX XX Q., zastúpený Advokátska kancelária Chabadová, s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 13, 831 04 Bratislava, IČO: 36 866 733, v konaní o návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 25P/118/2019-32, zo dňa 03.09.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/383/2019-223, zo dňa 15.11.2019 a návrhu na zmenu uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletej, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 10.11.2020, č.k. 25P/94/2020-149, jednomyselne takto

rozhodol:

Odvolanie matky sa o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

V napadnutom uznesení súd prvej inštancie vo výroku I. zamietol návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením č.k. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, právoplatného dňa 11.12.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/383/2019-223 zo dňa 15.11.2019 vykonateľného dňa 27.09.2019, vo výroku II. zamietol návrh matky na zmenu kolízneho opatrovníka a vo výroku III. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods. 1, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), § 329 ods. 1, § 334, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) a vecne tým, že nepominuli dôvody, pre ktoré bolo predmetné neodkladné opatrenie nariadené, resp. nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala dané neodkladné opatrenie zrušiť. Uviedol, že dôvody návrhu matky boli zohľadňované už v rámci odvolacieho konania o nariadenie neodkladného opatrenia, sp. zn. 25P/118/2019, pričom aktuálne je styk s otcom upravený iba v minimálnom rozsahu. Ak matka argumentovala znaleckým posudkom č. 25/2019 vypracovaným znalkyňou PhDr. Magdalénou Krasulovou zo dňa 10.10.2019 uviedol, že naň nemožno nazerať ako na výsledok komplexného znaleckého dokazovania, keďže znalkyňa vykonala znalecký posudok bez vedomia druhého rodiča - otca, iba na základe údajov a informácií od matky a k záverom dospela bez vyšetrenia oboch rodičov a najmä bez vzájomnej interakcie medzi otcom a maloletou. Zdôraznil, že v konaní vedenom pod č.k. 17P/49/2019 vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu rozhodne v merite veci po vykonaní náležitého dokazovania. Návrh matky na zmenu kolízneho

opatrovníka zamietol z dôvodu možnej kolízie záujmov rodinného príslušníka jedného z rodičov (otca matky maloletej) s maloletým dieťaťom a skonštatoval, že z podaní oboch rodičov je zrejmé, že ich vzájomné vzťahy sú narušené. Pokiaľ dochádza medzi rodičmi ku vzájomným kolíziám, je možné dôvodne predpokladať, že záujmy maloletého dieťaťa sa môžu dostať do kolízie aj s blízkou osobou jedného z jej rodičov. U tejto blízkej osoby totiž možno očakávať, že bude pri zastupovaní maloletého dieťaťa favorizovať len jedného rodiča, a to práve toho, vo vzťahu ku ktorému je v pozícii blízkej osoby, čo už ale nemusí sledovať záujmy maloletého dieťaťa. Z uvedených dôvodov uzavrel, že v konkrétnom prípade je vhodnejšie zastúpenie maloletej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu podala prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie matka navrhujúca rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne ho zmeniť a vyhovieť jej návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia uznesenia Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, vyhovieť jej návrhu zo dňa 14.09.2020 na zmenu kolízneho opatrovníka a priznať jej nárok na náhradu trov konania. Namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie a neprimerane dlhú lehotu v ktorej súd prvej inštancie o jej návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodoval. Uviedla, že nariadené neodkladné opatrenie núti maloletú sa s otcom stretávať proti jej vôli. Namietala, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nedostatočne zohľadnil najlepší záujem maloletej a vydal rozhodnutie, ktorým reálne ohrozuje jej zdravie a priaznivý vývin, doposiaľ tiež ignoruje svoju povinnosť a neprihliada na názor maloletej vyplývajúci mu z ňou predloženého znaleckého posudku. Nevšímanie si znaleckého posudku a pasivita súdu prvej inštancie v predmetnom súdnom konaní sú preto v zrejmom rozpore s princípom oficiality (článok 5 CMP) aj vyšetrovacím princípom (článok 6 CMP). Skutočnosť, že znalecký posudok bol súdnou znalkyňou vyhotovený bez vedomia a vyšetrenia otca, nijako neznižuje hodnovernosť a závažnosť zistených skutočností. Namietala tvrdenia otca, že by mu bránila v styku s maloletou, keď ich stretávanie sa realizuje aj bez potreby autoritatívneho rozhodnutia súdu, na základe dohody rodičov, avšak za jej prítomnosti, ktorá je odôvodnená záujmom maloletej a jej prejavenu vôľou. Pokiaľ ide o postup súdu prvej inštancie pri ustanovení kolízneho opatrovníka uviedla, že súd síce postupoval v súlade s doterajšou súdnou praxou, táto je však v priamom rozpore so zákonom. Uvedeným postupom fakticky vylúčil aplikáciu prvej a nosnej vety ustanovenia § 117 CMP a vytvoril si domnienku o existencii „možného“ konfliktu záujmov medzi maloletou a jej starým rodičom len na základe ich príbuzenského vzťahu.

4. Otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu, zotrvala na svojich tvrdeniach a odvolacích dôvodoch.

6. Otec sa vo vyjadrení k vyjadreniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu pridrižoval svojej právnej aj skutkovej argumentácii súvisiacej s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a dôvodov jej odvolania.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je možné vecne prejednať.

8. Podľa § 2 ods.1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,

- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

11. Podľa § 59 ods.1 CMP odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 písm. f/.

12. Podľa § 60 CMP odvolanie nie je prípustné, ak proti uzneseniu nemožno podať sťažnosť.

13. Podľa § 386 písm. c/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

15. Odvolací súd skôr ako pristúpil k vecnému preskúmaniu odvolania a ním napadnutého rozhodnutia, zisťoval, či odvolanie smeruje proti rozhodnutiu (resp. výroku rozhodnutia), proti ktorému je odvolanie prípustné. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že odvolanie podané proti uzneseniu vo svojej podstate prípustné nie je a pripúšťa sa len v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne uvedené v § 357 CSP pri splnení podmienky, že takéto uznesenie bolo vydané sudcom. V civilnom mimosporovom konaní § 59 a § 60 CMP modifikuje prípustný predmet rozšírením okruhu rozhodnutí, proti ktorým je odvolanie prípustné a možnú konkurenciu opravného prostriedku (odvolania) a prostriedku procesnej nápravy (sťažnosti). Vychádzajúc z uvedenej koncepcie prípustnosti odvolania voči taxatívne uvedeným uzneseniam súdu prvej inštancie, za situácie, ak v napadnutom uznesení súd prvej inštancie nerozhodol o veci samej (§ 59 ods.1 CMP) a ak proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia nie je možné podať sťažnosť (§ 60 CMP), odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/383/2019-223 zo dňa 15.11.2019 a zamietol návrh matky na zmenu kolízneho opatrovníka maloletej nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/94/2020-62 zo dňa 15.06.2020, považoval za také rozhodnutie, proti ktorému procesný predpis odvolanie nepripúšťa. Ustanovenie § 357 písm. e/ CSP totiž pripúšťa odvolanie len proti uzneseniu o zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1 CSP. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nesprávne poučil účastníkov konania o možnosti podať odvolanie proti uzneseniu, keďže ani mylné poučenie súdu o tom, že odvolanie je prípustné, nezakladá právo na jeho uplatnenie (Z IV str. 768).

16. Na základe uvedeného odvolací súd odvolanie matky podľa § 2 ods. 1 CMP, § 386 písm. c/ CSP odmietol ako neprípustné bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

19. Pokiaľ ide o požiadavku matky na priznanie nároku na náhradu trov konania, odvolací súd udáva, že náhrada trov konania plní v civilnom procese dve základné funkcie, a to funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Sankčná funkcia má eliminovať možnosti zneužívania súdneho systému v prípade, že by konanie existovalo bez nutnosti znášať náklady, ktoré sú s konaním spojené. Sankčná funkcia je

obrazom štandardného sporového konania, ktorý slúži na ochranu súkromnoprávných záujmov. Sankciu nesie spravidla ten, kto spôsobil, že je nevyhnutné brániť v konaní na súde svoje individuálne práva. Uvedené zásady nie je možné uplatňovať v konaní podľa Civilného mimosporového poriadku, a to vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime tohto zákona, ako aj z dôvodu prítomnosti verejného záujmu. V mimosporových konaniach preto platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka (§ 52 C.MP). Toto všeobecné pravidlo formulované ako generálna klauzula je prelomené v dvoch prípadoch a to jednak v zmysle § 53 CMP náhradu trov konania možno priznať v prípade, že to ustanovuje zákon a jednak v zmysle § 55 CMP náhradu trov konania možno priznať vo všetkých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Tu sa žiada zdôrazniť, že postup súdu v zmysle § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla zakotveného v ustanovení § 52 CMP a preto jeho aplikácia musí byť náležite odôvodnená. V konaniach, na ktoré sa vzťahuje Civilný mimosporový poriadok, musí existovať taká okolnosť prípadu, vzhľadom ku ktorej je spravodlivé priznať trovy konania. V predmetnom konaní z návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia a návrhu na zmenu uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka a ani odvolania nevyplýva žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala priznanie trov konania. Z dôvodu absencie takej okolnosti, ktorá by spravodlivo odôvodňovala priznať trovy konania účastníkovi, proti ktorému návrh smeruje je potrebné aplikovať na rozhodnutie o trovách konania ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).